

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/95/2020
Identifikačné číslo spisu: 4113213994
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4113213994.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Z.F., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XX, K., právne zastúpeného STEINIGER | law firm, s.r.o., IČO: 47 238 135, so sídlom Jasovská 17, Bratislava, proti žalovanému T. T. C., nar. XX. A. XXXX, trvale bytom O. C. XXX, právne zastúpenému JUDr. Ing. Branislavom Pechom, PhD., advokátom so sídlom Piaristická 2, Nitra, o zaplatenie 2.000,- eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 26Cob/40/2019-411 zo 17. októbra 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaný m á proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Nitra (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 28Cb/51/2013-381 z 19. februára 2019 zamietol žalobu z dôvodu neunesenia bremena tvrdenia žalobcu o existencii bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške. Súd prvej inštancie tak rozhodol po zrušení predošlého rozsudku zo dňa 9. septembra 2014, ktorý bol po podaní odvolania žalovaného odvolacím súdom zrušený pre nepreskúmateľnosť, čím došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces.

2 Súd prvej inštancie konštatoval, že medzi právnym predchodcom žalobcu (spoločnosť SALBOCOR s. r. o.) a žalovaným bola dňa 3. júla 2012 písomne uzavretá zmluva o dielo. Žalobca tvrdil, že k zaplateniu žalovanej sumy 2.000,- eur žalovanému došlo omylom tak, že v čase uzatvorenia kúpno-predajnej zmluvy bol U. konateľom spoločnosti SALBOCOR s. r. o. a zálohu na práce poukázal cestou internetbankingu z účtu spoločnosti SALBOCOR s. r. o, pričom žalovaný so spoločnosťou SALBOCOR s. r. o. nemal žiadny zmluvný vzťah. Tvrdil, že dielo nezodpovedalo dohode a že išlo o zmluvný vzťah medzi žalovaným a U., ktorý odstúpil od zmluvy zo dňa 3. júla 2012 listom zo dňa 19. októbra 2012. Žalovaný v rámci obrany tvrdil, že medzi zmluvnými stranami došlo k dohode o zmene odberateľa, čo poprel svedok U., ktorý tvrdil, že kúpno-predajnú zmluvu zo dňa 3. júla 2012 uzatvoril ako fyzická osoba a platbu vykonal omylom z účtu právnickej osoby.

3 V konaní boli stranami sporu (spoločnosťou SALBOCOR s. r. o. a žalovaným) predložené dve vyhotovenia kúpno-predajnej zmluvy zo dňa 3. júla 2012. Žalobca predložil zmluvu, na ktorej dopísal svedok M. „zaplatená záloha vo výške 2.000,- eur“, a ktorú aj podpísal. Na tejto zmluve bol za odberateľa uvedený U.. Svedok M. potvrdil, že zmluvu uzatvoril ako fyzická osoba a nie ako právnická osoba. Žalovaný predložil zmluvu obsahovo identickú so zmluvou predloženou pôvodným žalobcom, na ktorej bolo dopísané k odberateľovi U. aj obchodné meno SALBOCOR. Žalovaný tvrdil, že došlo k dohode s U. o zmene odberateľa z fyzickej osoby na osobu právnickú, na ktorú vystavil aj faktúru. Potvrdil prijatie zálohy vo výške 2.000,- eur. Uviedol, že pán M. na zmluvu dopísal SALBOCOR. Listom zo dňa 19. októbra 2012 odstúpil U. od zmluvy. V konaní bolo nariadené znalecké dokazovanie, ktorým nebolo možné U. ako pisateľa sporného zápisu jednoznačne vylúčiť, ani potvrdiť a z uvedeného nebola preukázaná skutočnosť, že došlo ku zmene objednávateľa z fyzickej osoby U. na spoločnosť SALBOCOR s. r. o. v zmluve zo dňa 3. júla 2012. Žalovaný v konaní uviedol, že uzatvoril so spoločnosťou SALBOCOR s. r. o., v zastúpení konateľom U., dňa 3. júla 2012 kúpno-predajnú zmluvu, ktorá bola podľa obsahu zmluvou o dielo, predmetom ktorej bolo dodanie a montáž obkladu stien v mieste stavby Hrubá Borša. Uviedol, že konateľ spoločnosti SALBOCOR s. r. o. žiadal uzatvorenie zmluvy so spoločnosťou a na zmluvu dopísal názov spoločnosti. Následne žalovanému zaslal elektronickou poštou identifikačné údaje žalobcu pre vyhotovenie faktúry. Žalovaný po dohode s pánom M. vyhotovil aj cenovú dohodu, ktorú mu zaslal. Potvrdil, že prijal zálohu vo výške 2.000,- eur a dňa 10. júla 2012 vyhotovil faktúru č. 2012016, ktorú zaslal spoločnosti SALBOCOR s. r. o. Po vykonaní diela žalovaný vyhotovil dňa 01. októbra 2012 faktúru č. 2012024 na zostávajúcu časť dohodnutej ceny za dielo vo výške 434,52 eur, ktorú sumu žalobca nezaplatil. Na uvedenú sumu žalovaný žaloval spoločnosť SALBOCOR s. r. o., pričom konanie vedené na Okresnom súde Bratislava IV bolo zastavené, nakoľko spoločnosť bola zrušená bez likvidácie a vymazaná z obchodného registra. Žalovaný uviedol, že medzi ním a p. M. došlo k dohode v tom, aby účastníkom záväzkového vzťahu sa stala spoločnosť SALBOCOR s. r. o. a tiež došlo ku zmene rozsahu diela, ktorá sa týkala plôch skriniek. Uvedené údaje boli dopísané na kúpno-predajnú zmluvu zo dňa 3. júla 2012, za odberateľa bolo dopísané obchodné meno spoločnosti SALBOCOR. Z dôvodu zmeny rozsahu diela došlo aj k zmene ceny diela. Strany sa dohodli na úhrade zálohy a následne U. zaslal mailom fakturačné údaje spoločnosti. Žalovaný po obdržaní zálohy vyhotovil faktúru č. 2012016. Žalobca nikdy nevzniesol námietku, že zálohu uhradil omylom. Urobil to po zaslaní výzvy žalovaného na plnenie. Uviedol ďalej, že pre p. M. vyrobil nábytok a zariadenie do rodinného domu v Hrubej Borši, ktoré si u neho objednal. Nikdy vykonané práce nereklamoval, ani neuplatňoval vady z vykonaných prác. Nakoľko nedošlo medzi ním a spoločnosťou SALBOCOR k podpísaniu preberacieho protokolu, vystavil konečnú vyúčtovaciu faktúru č. 2012024 na sumu 434,52 eur, ktorú zaslal spoločnosti. Po výzve právneho zástupcu na zaplatenie tejto sumy, sa ohlásil právny zástupca p. M., ktorý žiadal vrátenie platby vykonanej omylom. Svedok U. k veci uviedol, že sa stala chyba pri platení zálohy, kedy ako konateľ spoločnosti SALBOCOR s. r. o. zaplatil zálohu žalovanému miesto z osobného účtu, z účtu spoločnosti cez internetbanking. So žalovaným mal uzatvorenú zmluvu ako fyzická osoba. Zmluvu vypovedal, nakoľko nebol spokojný s prácami. Potvrdil, že podpísal zmluvu zo dňa 3. júla 2012, na ktorej bolo dopísané „zaplatená záloha 2.000,- eur“. Pokiaľ ide o dopísané číslo účtu a dátum pri termíne ukončenia stavby, netušil, či to dopisoval on. Poznámku červeným perom dopisoval z toho dôvodu, že zistil, že k platbe, ktorú vykonal, neboli žiadne podklady, účtovníčka ho upozornila, že sa nedala táto platba s ničím spárovať. Ku zmluve, predloženej žalovaným, uviedol, že nedopisoval na zmluvu názov obchodnej spoločnosti SALBOCOR. Podpis na zmluve mohol byť jeho. Potvrdil existenciu cenovej dohody a neexistenciu výkresovej dokumentácie. Potvrdil, že spoločnosť SALBOCOR mala daňovú kontrolu, ktorá bola iniciovaná žalovaným a ktorá zisťovala, či spoločnosť mala faktúru zaradenú do účtovníctva a či si uplatnila DPH. Výsledkom kontroly bolo zistenie, že faktúra nebola zaradená do účtovníctva spoločnosti. K cenovej dohode zo dňa 3. júla 2012 na sumu 2.434,52 eur uviedol, že ním nebola podpísaná a nesedela suma. V záhlaví bol uvedený objednávateľ: SALBOCOR s. r. o. a dole na dohode bol za objednávateľa uvedený: U. Nepotvrdil zaslanie mailovej správy zo dňa 3. júla. Svedkyňa T.. J. G. k veci uviedla, že pre spoločnosť SALBOCOR s. r. o. viedla externe účtovníctvo, potvrdila kontrolu Daňového úradu Bratislava, ktorý preveroval v spoločnosti SALBOCOR s. r. o. faktúru č. 2012016 na sumu 2.000,- eur vystavenú žalovaným s tým, že potvrdil, že spoločnosť si neuplatnila DPH z tejto faktúry. V konaní bolo preukázané, že spoločnosť SALBOCOR s. r. o. bola zrušená bez likvidácie a z obchodného registra vymazaná dňa 28. marca 2014.

4 Zo zmluvy zo dňa 3. júla 2012 mal súd prvej inštancie za preukázané, že jej predmetom bol obklad stien FLADER. Dodávateľ sa zaviazal dodať tovar v dohodnutom prevedení, cene a termíne. Odberateľ sa zaviazal prevziať tovar v stanovenom termíne a zaplatiť kúpnu cenu. Všetky požadované zmeny nad rámec špecifikácie mali byť vyúčtované samostatne a uhradené po skončení stavby. V záverečných ustanoveniach mali strany dohodnuté, že vzťahy neupravené v tejto zmluve sa riadili ustanoveniami Obchodného a Občianskeho zákonníka. Žalovaný v konaní potvrdil, že zmluvu vyhotovil on. Odberateľom bol U. a dodávateľom: T. T. C. M.. Súd prvej inštancie vyhodnotil písomnú zmluvu zo dňa 3. júla 2012 ako platne uzavretú zmluvu o dielo podľa ustanovení Obchodného zákonníka, ktorého aplikáciu si strany dohodli písomne (bez rukou dopisovaných údajov). Zmluva o dielo môže byť platne uzatvorená aj v ústnej forme, avšak zmluvné strany prejavili vôľu uzatvoriť zmluvu v písomnej forme. Písomná zmluva o dielo neobsahovala ustanovenie, že sa môže meniť alebo rušiť iba písomne, na základe čoho súd prvej inštancie dospel k záveru, že mohla byť zmenená aj ústne.

5 Súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení poukázal na obranu žalovaného, ktorý v rámci prostriedkov procesnej obrany uviedol nasledovné tvrdenia o skutkových okolnostiach:

- Spoločnosť SALBOCOR s. r. o. oznámila žalovanému, že sumu 2.000,- eur zaplatila omylom až po doručení výzvy na plnenie zostávajúcej časti ceny za dielo vo výške 434,52 eur.
- Žalovaný v zákonnej lehote vyhotovil na prijatú zálohovú platbu vo výške 2.000,-eur s DPH faktúru č. 2012016 a túto zaslal žalobcovi, ktorý jej doručenie popieral, pričom bolo preukázané, že faktúra mu bola doručená a zavedená do účtovnej evidencie.
- Žalovaný uvedenú faktúru riadne zaevidoval vo svojom účtovníctve, pričom aj riadne priznal prijaté plnenie v daňovom priznaní pre daň z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie 3. štvrtrok 2012, čo preukázal v konaní listinnými dôkazmi.
- Svedkyňa T. J. G., účtovníčka spoločnosti SALBOCOR s. r. o., na Daňovom úrade v Bratislave uviedla, že predmetnú faktúru žalovaného evidovala v účtovníctve ako zálohovú faktúru. Na pojednávaní dňa 12. júna 2014 uviedla, že predpokladá, že predmetnú faktúru zaúčtovala na analytický účet, čo znamená vyúčtovanie poskytnutého preddavku po splnení dodávky, resp. po doručení daňového dokladu.
- Zo súvahy spoločnosti SALBOCOR s. r. o. za rok 2012 bolo zrejmé, že záloha vo výške 2.000,- eur bola zaúčtovaná na analytický účet, a teda došlo k riadnemu spárovaniu preddavku s predmetnou faktúrou.
- Doručenie faktúry č. 2012016 spoločnosti SALBOCOR s. r. o., ktoré bolo preukázané aj zisťovaním príslušného Daňového úradu v Bratislave, ako aj skutočnosť, že spoločnosť SALBOCOR s. r. o. predmetnú faktúru zaviedla do svojej účtovnej evidencie.
- Vyhlásenie konateľa spoločnosti SALBOCOR s. r. o. o nemajetnosti spoločnosti (pričom pohľadávky sú majetkom) ešte pred postúpením pohľadávky (uznesenie Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 36CbR/285/2013), z ktorého vyplývalo, že spoločnosť SALBOCOR s. r. o. neevidovala voči žalovanému žiadnu pohľadávku.
- Z katastrálneho spisu Katastrálneho úradu v Bratislave, Správa katastra Senec, sp. zn. V-7057/12 vyplynulo, že p. M. sa stal vlastníkom bytu, v ktorom boli vykonané práce až dňa 25. januára 2013. Vlastníkom predmetného bytu v rozhodnom čase bola spoločnosť ORAG HOLDING s.r.o., so sídlom Mlýnská 326/13, Brno, Česká republika (od 14. septembra 2012 pod obchodným menom SALBOCOR s. r. o.)

6 Taktiež súd prvej inštancie skonštatoval, že v prospech žalovaného svedčí aj konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I voči spoločnosti SALBOCOR s. r. o., ktorým sa žalovaný domáhal zaplata sumy 434,52 eur, ako doplatku ceny diela v dohodnutej výške za práce pre objednávateľa bez zaplatenej zálohy, ktorá bola dohodnutá v zmluve zo dňa 3. júla 2012.

7 V závere súd prvej inštancie poukázal na skutkové tvrdenia žalovaného s tým, že dospel k záveru, že žalovaný účinne poprel tvrdenia žalobcu o vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho strane, v dôsledku čoho žalobca neunesol bremeno tvrdenia o existencii bezdôvodného obohatenia, a preto žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému ako úspešnej strane sporu priznal

nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

8 Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Nitre (ďalej v texte aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 26Cob/40/2019-411 zo 17. októbra 2019 rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 28Cb/51/2013-381 z 19. februára 2019 ako vecne správny potvrdil a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

9 Odvolací súd vo svojom rozhodnutí poukázal v celom rozsahu na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožnil v rovine skutkových zistení zodpovedajúcich vykonanému dokazovaniu s tým, že súd prvej inštancie jasne a zrozumiteľne vyhodnotil vykonané dôkazy jednotlivo, aj v ich vzájomnej súvislosti, čoho výsledkom bol logický a presvedčivý záver, ktorý aj odvolací súd viedol k záveru o nedôvodnosti podaného odvolania.

10 K námietkam žalobcu odvolací súd v bode 22 odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že prvé rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil v dôsledku jeho nepreskúmateľnosti s tým, že súd prvej inštancie sa nedôsledne a nie dostatočne vysporiadal s procesnou obranou žalovaného uplatnenou v konaní pred súdom prvej inštancie. Ďalej odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie po vrátení veci postupoval v súlade s pokynmi odvolacieho súdu, čo sa vzťahuje aj na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Pre úplnosť odvolací súd v bode 24 odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že ak by aj boli námietky žalobcu, popísané v bode 22 odôvodnenia, dôvodné, nemohli by žalobcovi privediť úspech v konaní. Ak by aj súd dospel k záveru, že zmena v osobe objednávateľa (z U. na spoločnosť SALBOCOR s. r. o.) nebola platným právnym úkonom, vzhľadom na absenciu písomnej formy, a žalobcovi by vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu plnenia poskytnutého na základe neplatnej zmluvy, nemohol by byť v konaní úspešný. V prípade neplatnosti zmluvy, na základe ktorej plnili obe strany, vzniká povinnosť vrátenia si poskytnutého plnenia a tieto nároky sú vzájomne podmienené - synalagmatické. Nakoľko plnenie žalovaného v prospech spoločnosti SALBOCOR s. r. o. bolo poskytnuté vo výkonoch, žalobca ako postupník, na ktorého prešli všetky práva spojené s postúpenou pohľadávkou, by mu musel poskytnúť peňažnú náhradu.

11 K odvolacím námietkam žalobcu, že ak by aj došlo k zmene zmluvy v osobe objednávateľa (odberateľa) z fyzickej osoby na právnickú, muselo by sa tak stať písomnou formou, odvolací súd uviedol, že bez ohľadu na právny stav, ktorý bol založený zmluvou o dielo (nesprávne označená ako kúpna zmluva), uzavretou medzi fyzickou osobou U. a žalovaným ako podnikateľom, z ktorej nedošlo zo strany dodávateľa k plneniu, je zrejmé, že U. následne uzavrel ako konateľ spoločnosti SALBOCOR s. r. o. ústnu zmluvu so žalovaným, predmetom ktorej bolo rovnaké plnenie ako vyplývalo pre žalovaného z prvej zmluvy. Tento záver, tak ako ho napokon naznačil aj súd prvej inštancie, vyplýva aj zo zisteného skutkového stavu a správania sa strán, z ktorého bolo zrejmé, že objednávateľom sa stala spoločnosť SALBOCOR s. r. o., ktorej napokon aj plnenie zo strany žalovaného bolo poskytnuté, keďže z vykonaného dokazovania je zrejmé, že byt, v ktorom realizoval žalovaný montážne práce v zmysle zmluvy v roku 2012, sa nachádzal až do 25.01.2013 vo vlastníctve spoločnosti SALBOCOR s. r. o. Žalobca v konaní opak nepreukázal, a preto v konečnom dôsledku neuniesol dôkazné bremeno ohľadne tvrdenia, že žalovaný sa vo vzťahu k spoločnosti SALBOCOR s. r. o. bezdôvodne obohatil. Taktiež žalovaný svedeckou výpoveďou potvrdil, že práce, ktoré v prospech spoločnosti SALBOCOR s. r. o. realizoval, vykonával v byte, ktorý v tom čase patril práve tejto spoločnosti, pričom žalobca opak v konaní nepreukázal.

12 Na záver odvolací súd dodal, že tak, ako už bolo odvolacím súdom uvedené, žalovaný svedeckou výpoveďou potvrdil, že práce, ktoré v prospech spoločnosti SALBOCOR s. r. o. realizoval, vykonával v byte, ktorý už v tom čase patril tejto spoločnosti, pričom žalobca opak v konaní nepreukázal a preto v konečnom dôsledku nemohol byť v konaní úspešný.

13 Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a o trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému ako úspešnej strane v konaní pred odvolacím súdom priznal náhradu trov

odvolacieho konania v rozsahu 100%.

14 Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil obe rozhodnutia súdov nižších inštancií.

15 V úvode dovolania v rámci odôvodnenia prípustnosti dovolania uviedol citáciu ustanovení § 420 písm. d/ CSP, § 420 písm. f/ a § 432 CSP, z ktorých vyvodzoval dôvody dovolania.

16 Namietal, že súd prvej inštancie v rozsudku nesprávne vyhodnotil zmluvu zo dňa 3. júla 2012, nakoľko podľa ustanovenia § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka si strany môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom. Súčasne uviedol ustanovenie § 262 ods. 2, podľa ktorého takáto dohoda vyžaduje písomnú formu. K predmetnej písomnej dohode medzi zmluvnými stranami však nikdy nedošlo a v žiadnom prípade za ňu nemožno považovať článok VI zmluvy: „Vzťahy neupravené v tejto zmluve sa budú riadiť ustanoveniami Obchodného a Občianskeho zákonníka“. Zároveň dovolateľ uviedol, že ide o vzťah fyzickej osoby a druhej zmluvnej strany, ktorá pri plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, z čoho vyplýva, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a takýto právny vzťah sa bude spravovať Občianskym zákonníkom. Nakoľko sa má zmluva riadiť Občianskym zákonníkom, na zmenu zmluvy je podľa § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka potrebná písomná forma. Dovolateľ taktiež namietal, že záver súdu prvej inštancie o tom, že ani znaleckým dokazovaním nebolo možné jednoznačne preukázať písateľa textu SALBOCOR s. r. o., nebol v konaní preukázaný, ako ani skutočnosť, že došlo k zmene objednávateľa z fyzickej osoby na spoločnosť SALBOCOR s. r. o. v zmluve zo dňa 3. júla 2012. Ďalej dovolateľ uviedol, že odvolací súd v odvolacom rozsudku uviedol, že súd prvej inštancie rozhodol, že k zmene zmluvy mohlo dôjsť aj ústnou formou, napriek skutočnosti, že sám žalovaný tvrdí, že k zmene zmluvy došlo písomne dopísaním názvu spoločnosti SALBOCOR s. r. o. Dovolateľ odvolaciemu súdu vytýkal, že body 22 a 24 odôvodnenia jeho rozsudku pôsobia zmätočne a bez logickej právnej argumentácie reflektujúcej skutočnosti, ktoré sám odvolací súd skonštatoval. Súčasne poukázal na skutočnosť, že odvolací súd v rozsudku uviedol, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal so skutočnosťou, že spoločnosť SALBOCOR s. r. o. nikdy nemala žiadny právny vzťah k nehnuteľnosti, do ktorej bolo dielo objednané a že neexistoval dôvod na platbu za dielo a taktiež so skutočnosťou, že pán M. predložil ako dôkaz faktúru od H B PROPERTIS SERVICES zo dňa 22. júna 2012 na iné dielo v rovnakom objekte vystavenú na fyzickú osobu pána M. a nie spoločnosť SALBOCOR s. r. o., pričom tento dôkaz nie je v rozsudku súdu prvej inštancie uvedený. Dovolateľ namietal, že napriek uvedeným skutočnostiam a skutočnostiam, ktoré ostali vo veci sporné, odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

17 K dovolaniu žalobcu zaslal žalovaný dňa 13. októbra 2020 vyjadrenie, ktorým navrhol dovolanie odmietnuť podľa § 447 písm. f/ CSP z dôvodu nevymedzenia dovolacích dôvodov zákonom predpokladaným spôsobom, prípadne zamietnuť ako nedôvodné podľa § 448 CSP. Keďže z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný podal vyjadrenie oneskorene, čiže po uplynutí súdom určenej 20-dňovej lehoty (ktorá mu začala plynúť nasledujúci deň po doručení výzvy, t. j. 25. augusta 2020 a márne uplynula 14. septembra 2020), v zmysle poslednej vety § 436 ods. 3 CSP platí, že na predmetné vyjadrenie sa neprihliada.

18 Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že dovolanie bolo právnenému zástupcovi doručené v čase, kedy žalovaný nebol právne zastúpený, nakoľko jeho právne zastúpenie skončilo právoplatným skončením konania, t. j. nadobudnutím právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu. Až následne dňa 12. októbra 2020 udelil žalovaný právnenému zástupcovi plnú moc na zastupovanie v dovolacom konaní, v zmysle ktorej bol právny zástupca žalovaného oprávnený podať v mene žalovaného vyjadrenie k dovolaniu. Z obsahu spisu však vyplýva, že plná moc udelená právnenému zástupcovi žalovaným dňa 4. júna 2013 bola udelená na zastupovanie v predmetnej veci pred súdmi, ako i na podávanie opravných prostriedkov a vykonávanie všetkých úkonov v mene žalovaného, a to i vtedy, keď je podľa právnych predpisov potrebné osobitné splnomocnenie, pričom trvanie zastúpenia nebolo obmedzené na dobu do právoplatného skončenia konania. Keďže súdu prvej inštancie nebolo zákonom predpokladaným spôsobom oznámené ukončenie zastúpenia žalovaného (§ 92 ods. 3 CSP), súd prvej inštancie

nepochybil, keď dovolanie a výzvu na vyjadrenie sa k nemu doručil žalovanému prostredníctvom jeho zástupcu so splnomocnením pre celé konanie (§ 110 ods. 1 CSP) a také doručenie je treba považovať za právne účinné, majúce za následok začiatok plynutia lehoty na podanie vyjadrenie k dovolaniu, po ktorej uplynutí sa na (oneskorene podané) vyjadrenie neprihliada.

19 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či je dovolanie prípustné.

20 Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol CSP v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

21 Pri uplatnení tézy vyplývajúcej z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce res iudicata „majú zostať nedotknuté“, je potrebné na možnosť prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiť ako na krajnú výnimku z tejto zásady. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3Cdo/208/2014).

22 Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z ustanovení § 419 a nasl. CSP, upravujúcich otázku prípustnosti dovolania, je zřejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP).

23 V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania o. i. z ustanovení § 420 písm. d/ a písm. f/ CSP. Podľa § 420 písm. d/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vady konania vymenované v ust. § 420 CSP sú špecifické tým, že zakladajú nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť. Výplýva to z ust. § 431 CSP, podľa ktorého dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

24 Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. d/ CSP, žalobca síce uplatnil tento dovolací dôvod uvedením citácie jeho zákonného ustanovenia v rámci odôvodnenia prípustnosti dovolania, avšak bližšie ho v dovolaní žiadnym spôsobom nekonkretizoval, neuviedol v čom podľa neho spočíva vada uvedená v tomto ustanovení, a teda ho nevymedzil tak, ako zákon predpokladá v ustanoveniach § 431 ods. 1 a 2 CSP. V dôsledku nevymedzenia dôvodu dovolania zákonom požadovaným spôsobom dovolací súd v tejto časti dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

25 Pod dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP možno subsumovať len námietky dovolateľa, týkajúce sa odôvodnenia (dovolaním) napadnutého rozsudku. Dovolateľom namietané nesprávne právne posúdenie veci (napr. námietka nesprávneho podradenia zmluvy zo dňa 3. júla 2012 pod režim Obchodného zákonníka) a ani nedostatky v rámci zistenia skutkového stavu veci (napr. námietka, že v konaní neboli preukázané určité odvolacím súdom tvrdené skutočnosti) totiž prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP nezakladajú. Vo vzťahu k odôvodneniu napadnutého rozhodnutia dovolateľ odvolaciemu súdu vytýkal, že body 22 a 24 odôvodnenia jeho rozsudku pôsobia zmätočne a bez logickej právnej argumentácie reflektujúcej skutočnosti, ktoré sám odvolací súd skonštatoval. Súčasne poukázal na skutočnosť, že odvolací súd v rozsudku uviedol, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal so skutočnosťou, že spoločnosť SALBOCOR s. r. o. nikdy nemala žiadny právny vzťah k nehnuteľnosti, do ktorej bolo dielo objednané a že neexistoval dôvod na platbu za dielo a taktiež so skutočnosťou, že pán M. predložil ako dôkaz faktúru od H B PROPERTIS SERVICES zo dňa 22. júna 2012 na iné dielo v rovnakom objekte vystavenú na fyzickú osobu a nie spoločnosť SALBOCOR s. r. o., pričom tento dôkaz nie je v rozsudku súdu prvej inštancie uvedený. Dovolateľ namietal, že napriek uvedeným skutočnostiam a skutočnostiam, ktoré ostali vo veci sporné, odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

26 Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnejmu rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Pod pojmom „procesný postup“ [čo vyplýva aj z doteraz platnej konštantnej judikatúry NS SR k ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP (teraz ust. § 420 písm. f/ CSP) a judikatúry Ústavného súdu SR] sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore, predchádzajúca vydaniu súdneho rozhodnutia, avšak nie samotné rozhodnutie súdu vo veci, ani jeho odôvodnenie, funkciou ktorého je vysvetliť podstatné dôvody, so zreteľom na ktoré súd vo veci rozhodol.

27 Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

28 Najvyšší súd Slovenskej republiky už v minulosti opakovane zdôraznil, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle ust. § 237 ods. 1 OSP (teraz ust. § 420 CSP) nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady, ale rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (k tomu viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/6/2014, 2Cdo/609/2015, 3Cdo/409/2015, 4Cdo/143/2015, 5Cdo/238/2015, 6Cdo/30/2016, 7Cdo/371/2015, 8Cdo/34/2016).

29 Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že postup súdu, ktorý vykazuje znaky procesnej vady konania, nemá automaticky za následok odňatie možnosti sporovej strany konať pred súdom s následkom nevyhnutného zrušenia inak vecne správneho rozhodnutia, ak týmto nesprávnym procesným postupom nedošlo k určitému rozsahu, či takej intenzite a závažnosti porušenia, ktoré by možnosť konať pred súdom strane sporu celkom odňalo, resp. ak taký procesne nesprávny postup nemal v konečnom dôsledku vplyv na vecnú správnosť výroku súdneho rozhodnutia. Opačný prístup by znamenal len formálne posudzovanie dôvodov prípustnosti dovolania, pričom dovolací súd naopak zdôrazňuje materiálne nazeranie aj na procesné práva strán v sporovom súdnom konaní. V prípade prípustnosti dovolania z dôvodu podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP (teraz § 420 písm. f/ CSP) musí ísť o výnimočný prípad takeého procesného pochybenia súdu, ktoré vykazuje znaky až vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém alebo vady zásadnej, hrubej a podstatnej“, prípadne ak sa zrušením napadnutého rozhodnutia má dosiahnuť náprava „justičného omylu“ (porovnaj zjednocujúce Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 2/2016 z 3.12.2015 k výkladu ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP, publikované v Zbierke stanovísk NS a súdov SR č. 1/2016).

30 V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, konštatujúc správnosť jeho skutkových a právnych záverov. Podľa názoru dovolacieho súdu sa odvolací súd - aj z hľadiska riadneho odôvodnenia rozhodnutia - sporovou vecou v napadnutom rozsudku dostatočne zaoberal. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/170/2005 zo dňa 24. augusta 2006, podľa ktorého „...,pokiaľ v odvolacom konaní dôjde k potvrdeniu rozhodnutia súdu prvého stupňa, tak odvolací súd sa v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu“, a na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/147/2011 zo dňa 25. apríla 2012, podľa ktorého „...,odvolací súd, ktorý sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, neporušil zákon, ak v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a navyše tiež rozviedol vlastnú argumentáciu.“ K uvedenému dovolací súd uvádza, že súčasťou práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania (strany sporu) na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti uviedol: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. Georgias c. Grécko z 29.5.1997, Recueil III/1997). Tieto kritériá napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spĺňa.

31 Z rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, prečo odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a akými podstatnými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil. Odvolací súd konštatoval, že bez ohľadu na právny stav, ktorý bol založený zmluvou o dielo (nesprávne označená ako kúpna zmluva) uzavretou medzi fyzickou osobou U. a žalovaným ako podnikateľom, z ktorej nedošlo zo strany dodávateľa k plneniu, je zrejmé, že U. následne uzavrel ako konateľ spoločnosti SALBOCOR s. r. o. ústnu zmluvu so žalovaným, predmetom ktorej bolo rovnaké plnenie ako vyplývalo pre žalovaného z prvej zmluvy. Takisto odvolací súd uviedol, že z vykonaného dokazovania je zrejmé, že byt, v ktorom realizoval žalovaný montážne práce v zmysle zmluvy z roku 2012, sa nachádzal až do 25.01.2013 vo vlastníctve spoločnosti SALBOCOR s. r. o., pričom žalobca v konaní opak nepreukázal, a preto v konečnom dôsledku neunesol dôkazné bremeno. Odvolací súd sa vyjadril ku všetkým podstatným a pre posúdenie veci relevantným odvolacím námietkam, a nie je mu možné vytýkať, že sa vo svojom rozhodnutí dostatočne nevysporiadal s argumentáciou sporových strán, resp. žalovaného.

32 Dovolací súd konštatuje, že potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie súdnych rozhodnutí. Rozhodnutie obsahuje zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, pričom odvolací súd sa náležitým spôsobom zaoberal aj odvolacou argumentáciou žalovaného. Odvolací súd zrozumiteľne vysvetlil, z akého dôvodu, v zhode s názorom

súdu prvej inštancie, považoval žalobcom uplatnený nárok za nedôvodný.

33 Dovolací súd má za to, že skutkové a právne závery súdov nižších inštancií nie sú zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 220 ods. 2 CSP). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

34 Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že žalobca dostal zrozumiteľnú odpoveď na námietku neexistencie zmluvného vzťahu medzi spoločnosťou SALBOCOR s. r. o. a žalovaným a nejde o extrémny prípad z vybočenia z medzí ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, kedy by odôvodnenie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu neobsahovalo zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Dovolateľom namietaná procesná vada podľa ust. § 420 písm. f/ CSP nie je daná a dovolanie je v tejto časti procesne neprípustné, čo predstavuje dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c/ CSP.

35 Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ namieta aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Dovolací súd preto skúmal, či je dovolanie žalobcu v tejto časti procesne prípustné.

36 Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo
- c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

37 Prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP je však limitovaná ustanovením § 422 CSP.

38 Podľa § 422 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení (s výnimkou sporov s ochranou slabšej strany) neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada.

39 Podľa § 422 ods. 2 CSP na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

40 V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia je dovolanie neprípustné v tzv. bagateľných veciach. Skutočnosť, či ide o bagateľnú vec je limitovaná predmetom konkrétneho konania, teda tým, o čo strane, v tej-ktorej posudzovanej veci ide (II. ÚS 165/2017, III. ÚS 885/2016, I. ÚS 218/2017). Ak sa jedná o bagateľnú vec, dovolací súd dovolanie odmietne bez toho, aby skúmal správnosť právnych záverov odvolacieho súdu (resp. aj súdu prvej inštancie).

41 V predmetnej veci bola predmetom konania istina vo výške 2.000,- eur. Minimálna mzda ku dňu začatia konania (apríl 2013) predstavovala podľa Nariadenia vlády č. 326/2012 Z. z. sumu 337,70 eur. Dovolací súd konštatuje, že v posudzovanom prípade ide o bagateľnú vec, keďže nie je splnená podmienka uvedená v ustanovení § 422 ods. 1 písm. a/ CSP.

42 Keďže dovolanie žalobcu v časti namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je procesne prípustné, dovolací súd ho aj v tejto časti odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

43 V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi ako neúspešnej strane (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

44 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.